

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I KŽ-442/99-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Milana Gudelja, kao predsjednika vijeća, te Hajrije Novoselec, Josipa Budinskog, Senke Klarić-Baranović i Damira Kosa, kao članova vijeća i više savjetnice Snježane Mrkoci, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv S. O. i dr. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, odlučujući o žalbi I-opt. S. O., II-opt. N. D. i III-opt. D. M. podnesenim protiv presude Županijskog suda u Karlovcu broj K-12/97-35 od 13. travnja 1999. godine, u sjednici vijeća održanoj 23. travnja 2002. godine, saslušavši zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske mr. Milojka Vučkovića,

p r e s u d i o j e:

Odbija se žalba I-opt. S.O., II-opt. N.D. i III-opt. D.M. kao neosnovana, te se potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski je sud u Karlovcu proglasio krivim I-opt. S.O., II-opt. N.D. i III-opt. D.M. zbog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZRH), i osudio ih svakog na kazne zatvora od po 20 godina. Temeljem čl. 90. st. 4. Zakona o krivičnom postupku sud je optuženike oslobodio snošenja troškova postupka.

Protiv ove presude uložili su zajedničku žalbu svi optuženici putem svoga branitelja D.Š., odvjetnika iz K., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenoj sankciji, predloživši da se pobijana presuda preinači ili da se ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu optuženika nije uložen.

Temeljem čl. 373. st. 1. ZKP, predmet je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledavanje.

Žalbe nisu osnovane.

Pobijajući presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka žalitelj navode da ona "nema valjanog obrazloženja, radi čega se ne može ispitati". U čemu se sastoje ti propusti suda u žalbi se ne navodi.

Ovaj je sud ispitao pobijanu presudu u okviru te žalbene tvrdnje, a i u skladu s odredbom čl. 376. st. 1. toč. 1. ZKP, te ocijenio da sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, na koju upire žalba, jer su u presudi navedeni jasni i logični razlozi o svim odlučnim okolnostima na kojima se temelji odluka o odgovornosti optuženika i koje se odnose na odabir vrste i visinu kaznene sankcije, a nisu počinjene ni druge postupovne povrede na koje je sud drugog stupnja dužan paziti po službenoj dužnosti.

Ni žalbeni osnov pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u žalbi nije obrazložen, osim što se tvrdi da je na temelju potpuno istih dokaza sud prvog stupnja u prvom suđenju donio oslobađajuću presudu, a sada osuđujuću.

Točno je da su presudom Županijskog suda Karlovac broj K-18/94 od 30. lipnja 1994. sva trojica žalitelja oslobođeni optužbe, ali je ta presuda ukinuta odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Kž-753/94 od 13. studenog 1996. radi toga što je sud prvog stupnja propustio analizirati i kritički ocijeniti iskaze svjedoka, pa je utvrđeno da je time počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP.

U ovom je postupku sud prvog stupnja otklonio nedostatke na koje mu je ukazano ukidnim rješenjem broj Kž-753/94. Ponovo je proveo već ranije izvedene dokaze, a saslušao je i svjedokinju R.P. Sud je s potrebnom kritičnošću ocjenjivao iskaze svjedoka i to svakog posebno i međusobnoj povezanosti, a uspoređivao ih je i s materijalnim dokazima što se nalaze u spisu predmeta, a to su zapisnici o ekshumaciji, koji po svom sadržaju predstavljaju i zapisnike o očevidima. Iz njih proizlazi da su kuće R.I., M.I. i R.M. spaljene, a na zgarištu kuća R.I. i M.I. pronađeni su i fragmenti izgorjelih ljudskih kostiju. Dakle, ovi materijalni tragovi potvrđuju iskaze svjedoka u dijelu u kojemu navode da su se oštećenici R.I., M., A. i B., te I. i A. M. nalazili u svojim kućama u vrijeme podmetanja požara, a da ih nakon toga više nitko nije vidio, iz čega svjedoci zaključuju da su ubijeni i spaljeni.

Budući da su svi saslušani svjedoci izjavili da je u njihovo selo, traktorom marke Ferguson, crvene boje, dolazio isključivo II-opt. N.D., a da je s njim uvijek dolazio i I-opt. S.O., a uočen je i III-opt. D.M., da su pljačkali napuštene kuće i maltretirali preostalo stanovništvo, o čemu je vrlo detaljno iskazivao svjedok M.M., kome su također prijetili da će ga objesiti i odveli čak do jednog drveta, da je 21. siječnja, kada su ubijeni R.I., M., A., B., R. i Z. B. svu trojicu optuženika vidjela R.P., da su svjedoci H.T. i L.J. oko spaljenih kuća obitelji R. vidjeli tragove traktora, te da je svjedok M.M. vidio da optuženici pale kuću V.J. i N. i da jedan od njih hicem iz puške pogađa V.J., nakon čega su ga polili benzinom i zapalili, pravilno je sud prvog stupnja zaključio da su optuženici time počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH. O tome je u presudi naveo logične razloge koje u cijelosti prihvaća ovaj sud. Ti razlozi nisu dovedeni u sumnju navodima žalbe koja ne prigovara ni ocjeni dokaza suda prvog stupnja, a ni zaključcima činjenične prirode koje je iz njih izveo.

Prema tome ovaj sud ocjenjuje da je činjenično stanje, na kojem mu se temelji odluka o odgovornosti sve trojice optuženika, pravilno utvrđeno i da je sud pravilno počinjene radnje pravno označio kao krivično djelo iz čl. 120. OKZRH, te se utvrđuje da nije počinjena ni povreda kaznenog zakona na koju se žalba poziva, ali ju ne obrazlaže.

Nejasno je zbog čega se u žalbi tvrdi da nije bilo razloga optuženicima suditi u odsutnosti, kada nije pobijano rješenje o suđenju u odsutnosti koje je dostavljeno obrani.

Nije u pravu žalba ni kada tvrdi da su optuženicima izrečene prestroge kazne.

U žalbi se ne navodi niti jedna okolnost koja bi dovela u sumnju ocjenu suda prvog stupnja da su način izvršenja djela i teške posljedice, koje se sastoje u usmrćenju devet osoba, paljenju kuća, sijanju straha među malobrojnim hrvatskim stanovništvom koje je ostalo u tom kraju, takve okolnosti koje opravdavaju izricanje najteže kazne zapriječene za ovo krivično djelo. Takva je kazna i po ocjeni ovoga suda primjerena stupnju krivnje optuženika, pogotovo kada se vodi računa o tome da oštećenici nisu dali baš nikakvog razloga za izvršenje djela i da su optuženici djela počinili iz čiste objesti i bolesne potrebe da sebe prikažu gospodarima života i smrti na tom području, osobama kojima je svaki postupak dozvoljen.

Ovaj sud stoga smatra da se blažom kaznenom sankcijom ne bi mogla postići opća svrha kažnjavanja određene u čl. 4. i 31. OKZRH.

Iz naprijed iznesenih razloga valjalo je odbiti žalbe optuženika kao neosnovane i potvrditi pobijanu presudu (čl. 387. ZKP).

U Zagrebu, 23. travnja 2002. godine

Zapisničar:
Snježana Mrkoci, v. r.

Predsjednik vijeća:
Milan Gudelj, v. r.

Pouka o pravu na žalbu

Protiv ove presude, u smislu čl. 394. st. 1. toč. 1. ZKP, dopuštena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, kao sudu trećeg stupnja. Žalba se podnosi putem prvostupanjskog Županijskog suda u Karlovcu u roku od 15 dana od primitka presude.